

Ødsles der med Statens Penge i Døvstummeanstalterne?

Fra Forstander P. Høgstrøm har vi modtaget nedenstaaende:

Hr. Antonio fremdrager mit Spørgsmaal: hvor meget maa en Menneskesjæl koste? og besvarer det tilsyneladende uangribeligt med: Den maa ikke koste andre Sjæle en eneste Øre mere end nødvendigt. Svaret er negativt som Angrebet. Det er ikke Undervisningen som saadan, der angribes, heller ikke Resultaterne af Døvstummeanstalternes Arbejde, men — det kan gøres billigere. Og det er jo rigtigt. Det kan gøres for den Pris, Staten vil betale for det. Lovgivningsmagten bestemmer Prisen, men Resultaterne kommer til at staa i Forhold til denne. Og vil man have gode Resultater, da kan Svaret kun lyde: Den danske Stat ofrer ikke for meget paa de Døvstumme. Ja, de 8 Aars Skoletid i smaa Klasser er i Virkeligheden det Minimum, der i vor Tid kan bydes, selv under de gunstigste Vilkaar. Et Menneske bliver uforskyldt døvtum og skal ikke bøde, fordi dets Udvikling koster Penge.

Et syv Aars normalt Barn møder i Skolen med Sproget som Redskab for Modtagelse af aandeligt Indhold; et døvtumt Barn skal møjsommeligt erhverve sig dette Redskab ad kunstige Veje. Et normalt Barn modtager hver Time paa Dagen i overdaadig Mængde Indtryk og dermed følgende Forstaaelse gennem Omgivelsernes Sprog; et døvtumt Barn kan kun tage én Ting ad Gangen, Indtryk for sig og Sprog for sig, fordi Øjet skal bruges til begge. Udenom dette kommer vi ikke i Forhandlingen, og det er ikke rigtigt for at give Angrebet Styrke, at viske Vanskelighederne ved Arbejdet ud. Det er let nok at opstille Udgifterne ved Polyteknisk Læreanstalt og Døvstummeanstalterne overfor hinanden for at slaa de sidste, men Grundlaget for Sammenligning er i sig selv umuligt, og de to Ting kan ikke maales med samme Maal. Desuden glemmer Hr. Antonio — selvfølgelig uden Hensigt — i Summerne at regne med, at de polytekniske Studerende, ligesom de døvtumme Børn, skal have baade Mad og Klæder, og at dette ogsaa koster Samfundet Penge, selv om det ganske vist er Hjemmene, der betaler.

Af de af Hr. Antonio fremdragne Enkeltheder skal jeg for ikke at trætte Lærerne kun beskæftige mig med en enkelt.

„Døvtummelæreren lønnes højere end Lærerne i Folkeskolen“. Man skulde da

tro, der vilde være stort Tilløb, naar en Lærerplads blev ledig. Og saa er Stillingen den, at det kniber med at faa kvalificerede Ansøgere. Nej, Lærerne véd, det er et besværligt Arbejde, og et Arbejde, der kræver en treaarig Uddannelse under 3 Aars Konstitution, og der er ikke mange, der efter afsluttet Eksamen vil saa at sige begynde forfra paa nyt.

I Forhandlingen har de to Fagmænd, Forstander Bech og Inspektør Carstensen, grebet ind, og de søger at paavise, at Arbejdet kan gøres billigere, og anviser Udveje dertil. Det er dog tvivlsomt, om de faar Ret i dette, at en af Anstalterne uden Skade kan nedlægges, og at Delingen i en A-, B- og C-Linje kan forlades. Jeg skal se ganske bort fra Hr. Carstensens Forslag om at anbringe indtil 16 Børn i én Klasse. Ingen ansvarsbevidst Fagmand vilde lægge Navn til saadant, og det er da heller ikke Umagen værd at beskæftige sig dermed. Forstander Bech foreslaar at trede Materialer, de uegentlige til Nyborg og Resten delt mellem Kjøbenhavn og Fredericiaskolen; men naar han samtidig rigtig hævder, at der kun maa være 10—12 Børn i en Klasse, kommer han allerede for indeværende Aar til kort. Der er nemlig indkaldt 52 Børn. Af disse gaar antagelig ca. 33 pCt. fra som uegentlige, og der bliver da 34—35 Børn tilbage, altsaa til 3 Klasser eller til 3 Skoler. Det øjeblikkelige

Forhold er dette: Der er i Almindelighed for faa Børn til 3 Klasser aarligt, men for mange til 2. Desværre ser dette ud til at rette sig af sig selv i trist Retning, idet Stigningen i Døvtumheden allerede har vist sig, og Krigtidens Efterveer sikkert yderligere vil hæve Tallet, saa det klogeste turde være, i hvert Fald ikke endnu at lave om paa Rammerne.

Hr. Antonio slutter et af sine Indlæg med at kalde den dyre Døvtummeopdragelse Forrykthed. Det er da lidt af en Trøst for os at vide, at de andet Steds ikke er klogere. I Sverige koster 583 Børn for samme Dyrtdsaar, som Sparekommissionen opererer med, ca. 2,155,000 Kr., d. v. s. de kostede enkeltvis i svenske Kroner endnu mere end vore Børn, og Svenskerne er ved at rejse en to-aarig Efterskole med Haandværksundervisning for de Døvtumme.

Af enhver Slægt kræves kun dette, at den foruden for sig selv sørger for sine Børn og de Gamle, og dens Kulturstandpunkt maales ikke mindst i, hvor meget den ofrer for det næste Slægtled. Døvtumme Børn trænger haardere end normale, derfor ofrer vi mere for dem. Min Modstanders Udgangspunkt er uholdbart, derfor holder hans Slutninger heller ikke. Og jeg tror, han taler mod sit Hjertes Overbevisning, derfor vil hans Forslag om en Forringelse af Kaarene heller ikke sejre.

Herved betragter jeg Diskussionen for mit Vedkommende som afsluttet, og jeg takker Bladet, fordi det loyalt har optaget mine Indlæg.

P. Høgstrøm.

Politiken 17. Juni